

Jordemodern

Jordemodern Tidsskrift sedan 1888. Bild: Elizabeth Johansson

3	Redaktören: Sverige måste värna sina legitimerade barnmorskor	30	Nationellt bäckenbottennätverk 2016–2021
4	Stämningen på topp på Reproaktiv hälsa 2021	32	Nordisk amningskonferens på Island Amning – ett möte mellan kropp, själ och hjärta för alla inblandade
10	Blivande föräldrars och barnmorskors upplevelser av risker i samband med nedläggningen av BB Sollefteå	35	Regionalt samarbetsprojekt kring amningsstrategi
14	Ny forskning om barnmorskors ansträngda arbetssituation och professionella roll	36	Nya globala direktiv för barnmorskor 2021–2025
17	Förlossningskrisen måste få ett slut	38	Rapport från Ghanaprojektet Positiv utveckling för både förbund och barnmorskor
18	Mödradödsfall i Sverige 2020	40	Ordförande har ordet: Fönstret har öppnats
24	Ny studie om strukturerad preventivmedelsrådgivning under graviditet	42	SRAT: Barnmorskan – en erkänd och självklar profession
27	Föräldragrupper inom mödra- och barnhälsovård: Forskning, tillämpning och metoder om ledarskap för välfungerande grupper		

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare Eva Nordlund

Chefredaktör Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning Birgita Klepke

Grafisk formgivning Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser
den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan
barnmorskan.se

Sverige måste värna sina legitimerade barnmorskor

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Det demonstreras runt om** i landet. Den här gången är stödet för barnmorskornas sak brett och stort. Det syns och hörs i media. Krisen i förlossningsvården kallas skandal och skamfläck, inte värdigt ett rikt land som Sverige.

Förlossnings-, BB- eller, som det också kallas, barnmorskekrisen är nationell. Nu lovar politikerna. Nu frågas det efter evidens om en födande – en barnmorska. Nu kommer det också forskning på barnmorskors arbetsvillkor.

Men fortfarande saknas nationella beslut och nationell statistik om barnmorskor på detaljnivå.

Hur många barnmorskor jobbar på barnmorskemottagning med mödrahälsovård och preventivmedelsrådgivning och förskrivning? Hur många barnmorskor jobbar med förlossningsvård, på BB med postnatalvård och med amning? Hur många barnmorskor jobbar på abortmottagning, på gynekologisk mottagning eller vårdavdelning? Hur många barnmorskor jobbar på landets ungdomsmottagningar? Hur många barnmorskor arbetar med ultraljudsdiagnostik och fertilitetsutredningar? Hur många barnmorskor är kliniskt verksamma som barnmorskor – och vad jobbar de med? Hur många barnmorskor jobbar heltid och vad har de för individuell kompetens?

Barnmorskor och förlossningsläkare är livsnödvändiga för en fungerande förlossningsvård. Kan vi möjligen hoppas på en

mer genomgripande förändring när den omedelbara och faktiskt akuta barnmorskekrisen har åtgärdats. I Stockholm är det så illa att om vi inte lyckas lösa detta så havererar regionens förlossningsvård i början på 2022. Och det får konsekvenser inte bara för regionen och dess medborgare. Det får konsekvenser för Sverige.

Om arbetsgivaren, med regionpolitikernas goda minne, ersätter barnmorskan med annan vårdpersonal, är det ett historiskt trendbrott. Då frångår vi den linje som hela Sverige har haft sedan 1700-talet. Utbildade barnmorskor som kan sitt barnmorskeri är de som ska arbeta med förlossningsvård.

Barnmorskor utbildas för att arbeta med reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa. Eller som The Swedish Midwifery Report 2021 konstaterar; barnmorskan är den primära vårdkontakten för kvinnor under hela den reproduktiva livscykeln.

Barnmorskor är helt nödvändiga i klinisk verksamhet och som handledare för kommande generationer. Barnmorskor behövs också på landets lärosäten som lärare, forskare och professorer – och som chefer och ledare. Om Sverige också i en framtid ska ha legitimerade barnmorskor.

Jordemodern önskar God jul och Gott nytt år! Nästa nummer kommer i mars 2022.

Läs mer för, av och om barnmorskor på **BARNMORSKAN.SE**

Fönstret har öppnats

Att vara ordförande för ett förbund, som senaste tiden mer liknat ett expresståg som rusar fram i okänd mark, är en omvälvande känsla.

• **Ännu ett barnmorskeuppror** kom över oss väldigt hastigt – men inte oväntat. Som så ofta förr hamnade epicentrum i Stockholm och i förlossningsvården, men bristen på barnmorskor och behovet av en bra och hållbar arbetsmiljö gäller inom många verksamheter i olika delar av landet.

Jag tänker nu att det gäller att hålla tungan rätt i mun, för det finns fönster som har öppnats och vi ser möjligheter till en utveckling som vi inte sett någonsin.

En födande – en barnmorska blev plötsligt ett krav som kunde bemötas från ena veckan till den andra och i Region Stockholm har plånboken öppnats mer och mer för varje dag.

Detta ska vi barnmorskor ta vara på och vara så konstruktiva och vetenskapligt förankrade vi kan. För de barnmorskor som längtar efter att arbeta i en relationell vårdmodell som grundas i caseload midwifery eller team midwifery kommer vi sannolikt se öppningar för en utveckling.

Även andra kontinuitetsmodeller kan bli aktuella. Kan barnmorskor i mycket större utsträckning möta upp gravida i latensfas med kontroller i hemmet för bedömningar? Tänk glesbygd, långt till närmaste sjukhus eller inga lediga förlossningsplatser som just nu är fallet i till exempel Stockholm.

Vilken trygghet för de födande!

EVA NORDLUND
FÖRBUNDSORDFÖRANDE
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

” Ännu ett barnmorskeuppror kom över oss väldigt hastigt – men inte oväntat.

Kanske kan barnmorskan på barnmorskemottagningen göra det och sen ta hand om den postnatala vården i hemmet? Jag tror att vi ska utnyttja det ”öppna fönstret” till att tänka lokala lösningar – och framför allt tänka nytt. Även om fokus är på förlossningsvård så är jag övertygad om att det kommer ge positiva effekter även för övrig barnmorskeverksamhet inom kompetensområdet.

Hur ska vi tänka kring våra kollegor undersköterskorna och deras roll när vi nu på allvar tar itu med En födande – en barnmorska? Jag tänker att välutbildade förlossningskompetenta undersköterskor alltid kommer att behövas, men inte för att ersätta en barnmorskans kompetens inne på ett förlossningsrum. Undersköterskor kan istället komplettera teamet på ett utmärkt sätt när förlossningarna övergår i svåra och komplicerade förlopp. Det är något vi barnmorskor behöver förhålla oss till, men vi ska stå upp för vår kompetens och använda den kring de födande.

Jag vill sluta med att skicka en särskild tanke till våra barnmorskechefer som befinner sig i en svår situation där de ska hantera många bollar och perspektiv. För mig har den sista tiden lett till en akut insikt om behovet av särskilt fackligt stöd gällande arbetsmiljö och villkor för våra ledare. Vi måste stödja våra barnmorskechefer så att de orkar ta ledarskapet till en ny nivå.

Upp till kamp!

Hej så länge!
Eva

Förbundsstämman 2021

• **Den 16 november** samlades ombud från landets alla lokalföreningar för att besluta om Svenska Barnmorskeförbundets kommande verksamhetsplan och välja förbundsstyrelse.

Nya ledamöter i Svenska Barnmorskeförbundets styrelse är Ewa Andersson, Charlotte Elvander och Louise Lundborg.

Avgående styrelseledamöter var Mia Barimani, Elena Bräne och Ulrica Sjöstrand.

Barnmorskorna Ewa Andersson, Charlotte Elvander och Louise Lundborg.

Barnmorskorna Elena Bräne och Ulrica Sjöstrand.